

ZABYTKI · BADANIA
PROJEKTY · REALIZACJE

Warszawa, 17.06.2022 r.

Zabytki Badania Projekty Realizacje
Michał Grabowski
ul. Mickiewicza 50
01-650 Warszawa

PROGRAM PROWADZENIA BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

opr. Urszula Wilkoszewska

Wprowadzenie

W związku z planowaną przebudową gazociągu wysokiego ciśnienia DN250 PN63 w obrębach ewidencyjnych Bąków i Biadacz, gm. Kluczbork oraz Dębina, gm. Gorzów Śląski mają odbyć się roboty ziemne. Jako, że w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji znajduje się stanowisko archeologiczne Bąków, stan. 10 (AZP 83-41/17), zgodnie z wytycznymi Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 13.05.2022 r. (pismo znak ZA.5183.65.2022.MN) warunkiem prowadzenia robót jest przeprowadzenie badań archeologicznych.

Cel i zakres prac

Przedmiotem niniejszego programu są badania archeologiczne w rejonie stanowiska archeologicznego Bąków, stan. 10 (AZP 83-41/17), gm. Kluczbork. Program stanowi załącznik do wniosku o pozwolenie na badania w składanego do Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi określa zakres i rodzaj badań archeologicznych postulowanych w związku z realizacją inwestycji oraz omawia poszczególne etapy prac.

Planowana inwestycja znajduje się поблизу stanowiska wyznaczonego podczas badań powierzchniowych prowadzonych w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski. W wyniku prospekcji terenowych zarejestrowano w jego obrębie materiał ruchomy, na podstawie którego wyróżniono 2 fazy zasiedlenia stanowiska: X-XI w. (3 fr. ceramiki) oraz XIV-XV w. (2 fr. ceramiki).

Ze względu na fakt, że w przypadku stanowisk archeologicznych wszelkie ingerencje w strukturę gruntu poniżej współczesnej warstwy użytkowej niszczą je bezpowrotnie, zgodnie z art. 31 *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* planowane działania inwestycyjne wiążą się z koniecznością przeprowadzenia badań archeologicznych. Ich celem jest wyeliminowanie zagrożenia zniszczenia zabytków w wyniku robót budowlanych.

Badania archeologiczne w rejonie stanowiska Bąków, stan. 10 (AZP 83-41/17) będą prowadzone dwuetapowo. W pierwszym etapie prace ziemne będą realizowane pod stałym, ścisłym nadzorem archeologicznym. W sytuacji natrafienia na obiekty archeologiczne, warstwy kulturowe lub zabytki ruchome informacja ta zostanie zgłoszona do Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a prace budowlane zostaną wstrzymane do czasu ustalenia sposobu dalszego postępowania z zabytkiem. W wypadku dokonania odkryć zabytkowych charakter badań może ulec zmianie z nadzoru na badania wykopaliskowe, które zostaną przeprowadzone w drugim etapie.

Zgodnie z Konwencją Maltańską oraz ustaleniami z inwestorem prace będą prowadzone w takim zakresie w jakim inwestycja narusza warstwy gruntu na przedmiotowym terenie. Obszar robót związanych z inwestycją przedstawiono na planach dołączonych do wniosku.

Program badań

Prowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru obejmuje:

1. Stałą obecność archeologia podczas prowadzenia prac ziemnych.
2. Obserwację wykonywanych wykopów i przekopów.
3. Wyróżnienie i dokumentację ewentualnych obiektów archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych zgodnie z metodyką prac archeologicznych.
4. Wykonanie dokumentacji fotograficznej, rysunkowej (skala 1:20, 1:50) i opisowej ewentualnych obiektów archeologicznych i nawarstwień kulturowych.
5. Inwentaryzację ewentualnych zabytków oraz pobieranych próbek w obrębie poszczególnych warstw i obiektów, a na etapie wykonania sprawozdania z badań – ich analizę z wymogami metodyki prac archeologicznych.
6. Opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych prac.

W sytuacji natrafienia na obiekty archeologiczne, warstwy kulturowe lub zabytki ruchome informacja ta zostanie zgłoszona do Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Po uzgodnieniu dalszego sposobu postępowania z zabytkiem nadzór archeologiczny może ulec zmianie na badania wykopaliskowe.

W wypadku konieczności wykonania badań wykopaliskowych prace zostaną przeprowadzone w pełnym zakresie dokumentacyjno-analitycznym. Szczególny nacisk zostanie położony na aspekty stratygraficzne, które powinny umożliwić pełną analizę wyników badań. Program prac zakłada następujące czynności:

1. Ręczne odczyszczenie powierzchni odhumusowanego terenu badań.
2. Dokumentację fotograficzną i rysunkową wykopów (skala 1:20, 1:50).
3. Wyróżnienie i dokumentację (fotograficzną, rysunkową, opisową) jednostek stratygraficznych.
4. Ręczną eksplorację obiektów i nawarstwień kulturowych przy użyciu warstw mechanicznych.
5. Opracowanie katalogu jednostek stratygraficznych.
6. Inwentaryzację ewentualnych zabytków oraz pobieranych próbek w obrębie poszczególnych warstw i obiektów, a na etapie wykonania sprawozdania z badań – ich analizę z wymogami metodyki prac archeologicznych.
7. Wykonanie planu obszaru badań z realistycznym przedstawieniem obiektów w skali 1:100.
8. Opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych prac.

Dane osoby kierującej badaniami zostaną przekazane Opolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż z 14-dniowym wyprzedzeniem terminu rozpoczęcia prac.

Dokumentacja archeologiczno-konserwatorska zostanie sporządzona zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych oraz wytycznymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa w sprawie standardów metodycznych i dokumentacyjnych badań archeologicznych i opracowań ich wyników.

Ruchomy materiał zabytkowy pozyskany w trakcie badań archeologicznych po uzgodnieniu z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a także po oczyszczeniu i stosownym zinwentaryzowaniu zostanie przekazany wraz z kopią dokumentacji do jednostki muzealnej posiadającej zdolność do przechowywania zbiorów archeologicznych, celem ich zabezpieczenia, przechowywania, jak i możliwości dalszego opracowania. Sposób inwentaryzacji materiału zabytkowego zostanie ustalony między kierownikiem badań, a jednostką muzealną.

Zabytki, Badania, Projekty, Realizacje

Michał Grabowski

tel. 502 068 411

ul. A. Mickiewicza 50, 01-650 Warszawa
NIP 7181660731, REGON 450091238